

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

LENGYEL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

I. Olvasott szöveg értése

Időtartam: 70 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben szótár nem használható!
Mielőtt a feladatokat megoldaná, figyelmesen olvassa el az utasításokat!
Jó munkát!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Przeczytaj uważnie tekst, a następnie określ na jego podstawie wartość podanych w tabeli zdań (P-prawda, F-falsz). Wpisz właściwą literę w trzecią kolumnę tabeli. Przykład oznaczony jest symbolem (0). Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Telefon jest jednym z najważniejszych wynalazków w historii.

Jego wynalazca, Aleksander Graham Bell urodził się w Edynburgu w 1847 w rodzinie naukowców. Już, kiedy skończył 18 lat pracował nad pomysłem przenoszenia głosu. Był utalentowanym pianistą, kiedy usłyszał jak uderzony akord odbija się lekko echem na pianinie w drugim pokoju został zasiany w jego umyśle pomysł z telefonem. To dowiodło, że dźwięk może być przenoszony przez wibracje.

Bell wyemigrował do Ameryki w 1871 roku i został nauczycielem głuchoniemych wciąż kontynuując swoje eksperymenty z dźwiękami. Jego początkowym planem było rozwinięcie i unowocześnienie telegrafu, ale z upływem czasu jego projekt stawał się coraz bardziej ambitny i to doprowadziło do wielkiego przełomu.

10 marca 1876 roku, kiedy on i jego asystent Watson przygotowywali się do przetestowania nadajnika i odbiornika, Bell przypadkowo wylał na siebie kwas. Wezwał pomoc. Watson, przez odbiornik, usłyszał jego trzeszczący głos mówiący: „Panie Watson, proszę tu przyjść. Potrzebuję pana.” I to była pierwsza telefoniczna wiadomość.

Większość z nas dziś nie wyobraża sobie życia bez telefonu.

Telefon służy przede wszystkim do wymiany ważnych, zwięzłych informacji. Tylko w wyjątkowych sytuacjach z osobami, które są z nami zaprzyjaźnione, możemy pozwolić sobie na dłuższą rozmowę. Oto zasady, o których warto pamiętać, korzystając z telefonu.

- Nie wypada dzwonić do kogoś między godziną 22.00 a 8.00 rano. Odstępstwa od tej zasady są możliwe jedynie w przypadku naprawdę bardzo ważnych spraw.
- Jeśli telefonujemy do kogoś, o kim wiemy, że jest ciągle zajęty, wypada zapytać, czy nie przeszkadzamy.
- Telefonując do kogoś w sprawie służbowej, powinniśmy dokładnie wiedzieć, o co chcemy zapytać i co mamy do przekazania.
- Jeśli w trakcie rozmowy doszło do jakichś ustaleń, na koniec zwięźle podsumowujemy wspólne uzgodnienia.
- Spraw ważnych (lub bardzo delikatnych) nie należy omawiać przez telefon. Tak naprawdę nigdy nie wiadomo, czy słucha nas tylko ta osoba, do której dzwoniczmy.
- Rozmowę kończy ta osoba, która zadzwoniła.

0.	Aleksander Graham Bell był utalentowanym pianistą.	P
1.	Bell wyemigrował do Afryki w 1871 roku i został nauczycielem śpiewu.	
2.	Bell przypadkowo wlał w siebie kwas.	
3.	Najlepiej dzwonić do kogoś między godziną 22.00 a 8.00 rano, bo wtedy jest najtaniej i linie nie są przeciążone.	
4.	Są takie sprawy, których nigdy nie należy omawiać przez telefon.	
5.	Nie ma znaczenia, kto kończy rozmowę telefoniczną.	

1.	2.	3.	4.	5.	max.	elért
					5	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Ponizsze fragmenty mitu o *Filemonie i Baucis* zostały pomieszane. Ustal poprawną kolejność i odpowiedzi wpisz w ramkę. Przykład oznaczony jest symbolem (0). *Nie wolno nic wpisywać w szare pola.*

A	chatki stojące na wzgórzu za miastem. Żył tam dwoje ubogich
B	drzew ptaki ścierały sobie gniazda, a podróżni; wypoczywając w ich cieniu, opowiadali historię o niegodnych mieszkańcach miasta i gościnnych staruszkach.
C	góry i w promieniach jutrzeńki ujrzeni staruszkowie na miejscu swojej lepianki wspaniałą świątynię przeglądającą się w toni wielkiego, błękitnego
D	Pewnego razu, przebrany za człowieka, udał się Zeus wraz z Hermesem na ziemię, żeby się przekonać, czy ludzie zachowują jego święte prawo. O zachodzie
E	umrzeć razem, aby jedno nie patrzyło na śmierć drugiego. W gałęziach
F	jeziora. Bogowie zatopili niegościnnie miasto,
G	słońca weszli do jakiegoś miasta i idąc od domu do domu szukali noclegu. Lecz wszystkie drzwi zmykały się przed dwoma podróżnymi. Już noc była, gdy zapukali do małej
H	Baucis żyli jeszcze długie lata, pełniąc służbę kapłańską w nowej świątyni, aż pewnego
I	staruszków: Filemon i Baucis. Dobrzy ludziska podsunęli nieznanym stolki i rozniecili wesoły ogień dorzucając suchych liści i kory
J	dnia wrosły w ziemię jak dwa drzewa, pniami ze sobą złączone. Było to spełnienie ich ostatniej prośby:
K	na kolana. Filemon chciał złożyć ofiarę i zabić jedyną gęś, która chowała się w domu, ale Zeus go zatrzymał. Wszyscy czworo weszli na szczyt
L	drzewnej. Filemon przyniósł z ogrodu trochę jarzyn, które Baucis ugotowała w garnku glinianym. Nakryli
M	a jego mieszkańców przemienili w żaby. Filemon i
N	do stołu. Widząc jednak, że jedzenia i napojów wciąż przybywa i że ich skromne naczynia zmieniają się w złotą zastawę, poznali bogów i padli

0.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
D													

6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	max.	elért
													13	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Dobierz do pytań dziennikarza odpowiednie odpowiedzi pływaczki Otylii Jędrzejczak – Mistrzyni Olimpijskiej z Aten, Mistrzyni Europy z Budapesztu. Odpowiedzi wpisz w ramkę. Przykład oznaczony jest symbolem (0).

Uwaga! Jedna odpowiedź jest zbędna. Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Pytania dziennikarza:

0.	O czym myślisz płynąc?
19.	Ale przed startem masz jakieś specjalne sposoby na to, żeby się odstresować?
20.	A jest coś, czego pływakowi nie wolno powiedzieć przed startem?
21.	Popularność Cię nie przeraża?
22.	Otylio, z Mistrzostw Europy w Budapeszcie wróciłaś ze złotym medalem. A kilka miesięcy wcześniej mówiono, że już po Tobie, że się skończyłaś.
23.	Czy ciągle towarzyszy Ci uczucie, że dałabyś wszystko, żeby cofnąć czas?
24.	Żyjesz teraz z dnia na dzień?

Odpowiedzi pływaczki Otylii Jędrzejczak – Mistrzyni Olimpijskiej z Aten 2004, Mistrzyni Europy z Budapesztu 2006:

A	Nie wolno mu mówić „płyn po medal”!
B	Słuchamy muzyki. Moniki Brodki. No i jak zwykle Szymona Wydry. To moi ulubieni wykonawcy.
C	Było mi przykro. Myślałam sobie: „Przecież jestem jeszcze taka młoda, a dziennikarze piszą, że już po mnie”. Po starcie w Atenach zrobiłam sobie pół roku przerwy. Potem, kiedy miałam zacząć trenować, ciągle chorowałam. Po wypadku samochodowym (01.10.2005) długo zastanawiałam się czy wrócić do sportu. Postanowiłam jednak wejść do basenu. Popłakałam się, czytając rewelacje na swój temat, ale postanowiłam, że tak łatwo się nie poddam. Dostałam też nauczki.
D	Kiedy patrzę wstecz na swoje życie, widzę, że żyłam marzeniami. Muszę znaleźć inny cel w pływaniu. Postanowiłam, że wystartuję na olimpiadzie w Pekinie i muszę się jakoś zmobilizować. Ale to jedyne co planuję, bo po wypadku czuję, że planowanie czegokolwiek nie ma sensu. Nie mamy przecież pojęcia, co nas czeka, jak potoczy się dzień.
E	Z jednej strony tak, bo w tym roku miałam mnóstwo dni, kiedy zamiast na trening szłam na bal albo do jakiegoś programu telewizyjnego. Po prostu nie umiałam odmówić. No, a z drugiej strony mam świadomość tego, że gdybym się nie pojawiała publicznie, to nie wypromowałabym tak bardzo siebie i dyscypliny, którą uprawiam.
F	Tak. I myślę, że tak będzie zawsze. Że do końca życia będę żałowała, że nie mogę jeszcze raz obudzić się 1 października 2005 roku. Wtedy, dzień przed dziewiętnastymi urodzinami Szymona (brata), wsiedliśmy do samochodu. I ...
G	Myślę tylko o tym, żeby już była ściana i żeby się to skończyło. Te 200 metrów jest bardzo wycieńczające.
H	Nie ubieram ponownie koszulek, które nie przyniosły mi szczęścia. No i muszę mieć dwa czepki, w których pływam: rano biały, a wieczorem czerwony.

0.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
G						

19.	20.	21.	22.	23.	24.	max.	elért
						6	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. Prze czytaj uważnie tekst i odpowiedz na pytania znajdujące się pod nim. Prawidłową odpowiedź (właściwą literę) wpisz do tabeli. Przykład oznaczony jest symbolem (0). Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Mianem postmodernizmu określa się zbiór zjawisk z dziedziny sztuk pięknych zwłaszcza architektury, literatury i filozofii. Postmodernizm to na Zachodzie także robocza nazwa wielu zjawisk kulturalnych, pojawiających się od końca lat 50. W zachodnioeuropejskiej historii sztuki funkcjonuje określenie „modernizm”, obejmujące niemal całość twórczości od końca XIX aż po połowę XX wieku.

Postmodernizm to wszystko, co nastąpiło i następuje w kulturze „po” modernizmie, a co jeszcze, ze względu na brak dystansu historycznego, wymyka się charakterystyce. Postmodernizm to także nazwa pewnego rodzaju estetyki, która wyrosła na przekonaniu, że współczesne społeczeństwa są rozwarstwione i niejednorodne. Dzielą nas bowiem różnice polityczne, ideologiczne, religijne; różnice w stylu życia, rozmaite mody; wszystkie one współistnieją w społecznościach demokratycznych, w których jednostka ludzka swobodnie wybiera wyznanie, poglądy czy styl życia. Postmodernizm przyjmuje do wiadomości tę współistniejącą różnorodność, głosi jednocześnie zwątpienie: w wielkie systemy religijne i ideologiczne, systemy objaśniające rzeczywistość, w możliwość uprawiania artystycznej awangardy, czyli poszukiwania nowości w sztuce, gdyż „wszystko już było”. Każę także wyciągać wnioski z opanowania wyobraźni ludzkiej przez środki masowego przekazu.

Literatura postmodernistyczna odrzuca eksperyment jako czynność jałową, odrzuca jednocześnie tradycje realizmu, gdyż rzeczywistość ma zbyt skomplikowany charakter, by dało się ją opisać. „By istniało zwierciadło świata, świat musi mieć jakiś kształt” - parafrazuje znaną formułę Stendhala o powieści jako zwierciadle przechadzającym się po gościńcu jeden z najbardziej znanych postmodernistycznych myślicieli i pisarzy, Umberto Eco. W tych okolicznościach pisarz postmodernistyczny sięga chętnie po kostium historyczny lub fantastyczny albo opowiada o współczesności, potęgując wydarzenia nietypowe czy nieprawdopodobne. Chętnie posługuje się parodią i pastiszem, cytuje w sposób ukryty lub jawny znane dzieła, gdyż granice fikcji i autentyzmu, jego zdaniem, zatarły się w codziennym szumie informacyjnym, jaki nas otacza.

Utwory postmodernistyczne cechuje często „podwójny kod” - można je czytać potocznie, w kategoriach czystej rozrywki, ale też w sposób wysublimowany, ironiczny, tropiąc obecne w nich nawiązania, aluzje, ukryte cytaty i gry z istniejącą już sztuką. Literatura postmodernistyczna chce bowiem opisać sytuację człowieka współczesnego wciąż „bombardowanego” licznymi informacjami, odmiennymi punktami widzenia, ideologiami, opiniami autorytetów czy specjalistów. Literatura postmodernistyczna, choć wykorzystuje często rekwizyty typowe dla kultury masowej, pozostaje w stosunku do niej w opozycji. Nie oferuje tylko rozrywki, chce w sposób nowoczesny i adekwatny do nowych czasów zaproponować refleksję, a nawet przeżycia duchowe.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 0. Tekst omawia:**
 A) modernizm
 B) realizm
 C) postmodernizm
 D) sentymentalizm
- 25. Postmodernizm to:**
 A) postawa życiowa objawiająca się trzeźwą oceną rzeczywistości, praktycyzmem zarówno w poglądach, jak i zamierzeniach.
 B) światopogląd występujący na przełomie XIX i XX wieku, będący w opozycji do pozytywistycznego realizmu oraz kultury i moralności mieszczańskiej.
 C) kierunek umysłowy i artystyczny w Europie z drugiej połowy XVIII w., głoszący wyższość uczuć nad rozumem.
 D) prąd intelektualny i artystyczny rozwijający się od lat 50. XX wieku, w opozycji do dominującej kultury, cechujący się zatarciem granic między kulturą elitarną a masową.
- 26. Postmodernizm głosi zwątpienie:**
 A) w gusła i czary
 B) w wielkie systemy religijne i ideologiczne
 C) w zachodzące słońce
 D) w teorię ewolucji
- 27. „Wszystko już było” – to hasło:**
 A) klasyków
 B) postmodernistów
 C) romantyków
 D) empiryków
- 28. Pisarz postmodernistyczny chętnie posługuje się:**
 A) tragedią antyczną
 B) sielanką
 C) parodią
 D) odą
- 29. Literatura postmodernistyczna chce opisać:**
 A) sytuację człowieka współczesnego
 B) przyrodę
 C) przyszłość
 D) świat
- 30. Literatura postmodernistyczna promuje:**
 A) refleksję i przeżycia duchowe
 B) zdrowe odżywianie
 C) naukę języków obcych
 D) mały biznes

0.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
C						

25.	26.	27.	28.	29.	30.	max.	elért
						6	

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

LENGYEL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

II. Nyelvhelyesség

Időtartam: 50 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben szótár nem használható!

Mielőtt a feladatokat megoldaná, figyelmesen olvassa el az utasításokat!

Jó munkát!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Úzupelnią tekst wpisując odpowiednią formę czasownika właściwie wybranego spośród par podanych w ramce. Pamiętaj o poprawnej formie gramatycznej. Pisz bardzo starannie! Przykład oznaczony jest symbolem (0).

Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

znaleźć – znajdować (0)

scharakteryzować – charakteryzować

wnieść – wnosić

zachować – zachowywać

zastosować – stosować

zamieszkać – zamieszkiwać

przywieźć – przywozić

W odróżnieniu od wielu innych kuchni narodowych, trudno jest w polskiej tradycji **znaleźć(0)** rzeczywiście „oryginalne” – „czysto polskie” potrawy. Na kształtowanie się kulinarnej świadomości smakoszy _____(1) Polskę miały wpływ przemiany historyczne; na przestrzeni dziejów ulegała ona wielu wpływom i zmianom. Zne są wpływy niemieckie, francuskie, orientalne, włoskie czy żydowskie. Współczesną kuchnię polską _____(2) też bardzo duży regionalizm, wynikający jeszcze z okresu rozbiorowego. Można przyjąć, że podstawowy zrąb kuchni polskiej stanowią potrawy wspólne dla większości narodów północnośląńskich. Zestaw był w okresie Rzeczypospolitej Obojga Narodów uzupełniony przez silne wpływy litewskie, niemieckie i tatarsko - tureckie. Kroniki średniowieczne opisują kuchnię polską jako bardzo ostrą, charakteryzującą się częstym użyciem dużych ilości mięsa i kasz. Ówczesna kuchnia polska _____(3) olbrzymie, w porównaniu z innymi krajami Europy, ilości przypraw, głównie pieprzu, gałki muszkatołowej i jałowca. Do czasów dzisiejszych _____(4) się wzmianki o aromatycznych, gęstych i bardzo ostrych sosach.

Poza tym w powszechnym użyciu były miód, rzepa i groch. Najpopularniejszym trunkiem było piwo, z czasem wyparte przez wino, importowane głównie z Węgier.

Duży wkład w rozwój naszej kuchni _____(5) Bona Sforza kiedy w 1518 roku _____(6) ze sobą włoskich kucharzy oraz nieznanne Polakom południowe owoce i warzywa.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	max.	elért
						6	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Podane w nawiasie czasowniki przekształć na formę trybu przypuszczającego (warunkowego). Pisz bardzo starannie! Przykład oznaczony jest symbolem (0). Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Gdyby stał się cud i mógłbym być tak wysoki i przystojny jak Krzysztof, **miałbym (mieć) (0)** wtedy wspaniałe życie. _____ **(Wyglądać) (7)** przecież znacznie atrakcyjniej. W pracy koleżanki wreszcie _____ **(zainteresować) (8)** się moją osobą. Szczególnie _____ **(zależać) (9)** mi na tym, żeby Maria zwróciła na mnie uwagę. Za jedno jej spojrzenie _____ **(oddać) (10)** wszystko. Och Mario! _____ **(Pomyśleć) (11)** choć raz o mnie! Dla Ciebie _____ **(zmienić) (12)** się nie do poznania. _____ **(Przestać) (13)** palić i grać w bingo. _____ **(Zająć) (14)** się czymś pożytecznym. _____ **(Zostać) (15)** moją żoną!? A moi rodzice, _____ **(przestać) (16)** mówić, że ich Paweł do niczego się nie nadaje.

Och! Jaki byłbym wtedy szczęśliwy i radosny! Cały świat zmieniłby się nie do poznania. Mario, zostań moją żoną!

7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	max.	elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Wpisz w ramkę odpowiednie przyimki.**Wzór oznaczony jest symbolem (0).*****Nie wolno nic wpisywać w szare pola.***

Jeszcze **przed (0)** kilkoma laty naukowcy byli przekonani, że dinozaury, które żyły _____(17) Ziemi wiele milionów lat temu, były gadami, podobnymi _____(18) dzisiejszych węży

i jaszczurek. Ale ostatnie odkrycia zupełnie temu zaprzeczają!

Po pierwsze, naukowcy ciągle nie wiedzą czy dinozaury były zmiennocieplne – jak gady, czy stałocieplne jak ptaki i ssaki. Szkielety młodych dinozaurów, znalezione _____(19) gniazdach, sugerują, że młode były karmione _____(20) matki wiele miesięcy _____(21) urodzeniu. Dzisiaj tylko stałocieplne zwierzęta przez tak długi czas opiekują się swoimi potomkami.

Po drugie, naukowcy odkryli, że kości dinozaura są bardziej podobne do kości ssaków i ptaków, niż do kości gadów. Prawdopodobnie, wiele dinozaurów mogło stać w pozycji wyprostowanej _____(22) dwóch nogach, czego nie potrafi żaden _____(23) obecnie żyjących gadów.

Naukowcy, którzy sądzą, że dinozaury były stałocieplnymi istotami, zaprzeczają teorii, że wyginęły i twierdzą, że w drodze ewolucji przekształcały się one w obecnie żyjące ptaki.

0.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
przed							

17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	max.	elért
							7	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

IV. Podane w nawiasie wyrazy proszę zapisać w odpowiedniej formie, zachowując liczbę. Przykład oznaczony jest symbolem (0).

Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Druga połowa XX wieku, to czas niepodzielnie dominującej **kultury masowej (0) (kultura masowa)**. Jej rozwój wiąże się z rozwojem życia w _____ (24), **(wielkie aglomeracje)** rozwojem demokracji, techniki oraz _____ (25) **(powszechna oświata)**. Jak pisze jeden z teoretyków kultury masowej Dwight Macdonald: „złamany został monopol _____ (26) **(wyższa klasa)** w dziedzinie kultury. Przedsiębiorcy znaleźli źródło dochodów w zaspokajaniu kulturalnych potrzeb świeżo pobudzonych mas, a postęp techniczny umożliwił tanią produkcję książek, pism, obrazów, muzyki i mebli w ilościach dostatecznych, aby nasycić rynek. [...] Kultura masowa jest narzucana odgórnie. Jej odbiorcy są biernymi spożywcami, udział ich ogranicza się do wyboru pomiędzy kupnem albo odmową kupna.”

Kultura masowa oferuje wzorce ułatwione: wymienia istotne duchowe przeżycia na rozrywkę. Jej domeną w dzisiejszych czasach stały się: film, telewizja (zwłaszcza niewyszukane programy, takie jak teleturnieje, reality show, filmy przygodowo-awanturnicze i seriale, sitcomy, telenowele), literatura rozrywkowa, komercyjne radia nadające głównie pretensjonalną muzykę, a wycofujące się z publicystyki. Kultura masowa pokazuje w istocie ułatwiony obraz świata, w którym osiągnięcie szczęścia związane jest z radością, _____ (27) **(bezproblemowa konsumpcja)**.

Do Polski przejawy kultury masowej zaczęły przenikać już w końcu lat 60. Ostateczne otwarcie na Zachód miało miejsce po upadku komunizmu w Polsce pod koniec lat 80. Powstanie wolnego rynku umożliwiło zwrot _____ (28) **(kultura narodowa)** w stronę kultury masowej, która, między innymi dzięki rozwojowi _____ (29) **(telewizja satelitarna)**, ma zasięg globalny. Te same filmy są oglądane przez publiczność niemal całego świata, te same przeboje _____ (30) **(muzyka rozrywkowa)** emitują rozgłośnie radiowe, ci sami idole - piosenkarze, aktorzy, piłkarze - są lansowani we wszystkich krajach.

24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	max.	elért
							7	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V. Podane w nawiasie wyrazy proszę zapisać w odpowiedniej formie, zamieniając na liczbę mnogą. Przykład oznaczony jest symbolem (0).

Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Człowiek pierwotny zewsząd słyszał **dźwięki (0) (dźwięk)**. Cała przyroda wokół niego grała. Człowiek od zarania dziejów był częścią tej naturalnej muzycznej kompozycji, jeszcze na długo zanim sam zaczął komponować muzykę. Stawał się jej częścią także przez to, że sam był źródłem dźwięków. Najstarszym dźwiękiem - cenionym głównie ze względu na jego komunikacyjną siłę - był krzyk. W miarę rozwoju cywilizacji, zmieniały się proporcje między dźwiękami naturalnymi i wytwarzanymi przez _____ **(31) (człowiek)**. Im bliżej _____ **(32) (czas)** współczesnych, tym mniej odgłosów naturalnych. W _____ **(33) (kultura)** prymitywnych stanowiły one aż 69% wszystkich dźwięków docierających do ludzkich uszu. Dźwięki pochodzące z _____ **(34) (maszyna)** i _____ **(35) (urządzenie)** zajmowały wtedy tylko 5%. Dziś natomiast te proporcje niemal się odwróciły - tylko 6% dźwięków płynie ze _____ **(36) (źródło)** naturalnych, aż 68% to dźwięki wytworzone przez maszyny i urządzenia.

31.	32.	33.	34.	35.	36.	max.	elért
						6	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
II. Nyelvhelyesség	I. feladat	6	
	II. feladat	10	
	III. feladat	7	
	IV. feladat	7	
	V. feladat	6	
FELADATPONT ÖSSZESEN		36	
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értéke		
II. Nyelvhelyesség		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: ..... Dátum: .....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a III. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a II. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a III. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

LENGYEL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

III. Hallott szöveg értése

Időtartam: 30 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben szótár nem használható!
Mielőtt a feladatokat megoldaná, figyelmesen olvassa el az utasításokat!
Jó munkát!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dzień dobry.

Teraz sprawdzimy jak rozumiesz język polski ze słuchu.

Egzamin składa się z trzech zadań.

Każdy tekst usłyszysz dwa razy.

Zadania do tekstu znajdziesz w otrzymanym zestawie.

Zadania możesz wykonać w czasie pierwszego i drugiego czytania tekstu, a także po zakończeniu czytania.

Każde zadanie zaczyna się i kończy muzyką.

Zadanie usłyszysz po muzyce.

Potem będziesz miał czas, aby zapoznać się z zadaniem.

Potem posłuchasz tekstu po raz pierwszy.

Następnie znowu będziesz miał czas, aby jeszcze raz przejrzeć tekst.

Potem posłuchasz tekstu po raz drugi.

Znowu będziesz miał czas, aby sprawdzić, czy dobrze wykonałeś zadanie.

Egzamin będzie trwał trzydzieści minut.

Życzymy powodzenia!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. Zadanie pierwsze:

Posłuchaj tekstu. W tabeli zaznacz odpowiedzi prawdziwe znakiem (+), a fałszywe znakiem (-). Przykład znajduje się w punkcie oznaczonym „0”.

Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

0.	Asystent powinien biegle władać przynajmniej dwoma językami obcymi.	(+)
1.	Asystent powinien mieć wykształcenie wyższe.	
2.	Idealny asystent powinien czytać książki swojego szefa.	
3.	Każdy asystent musi umieć skakać na trampolinie!	
4.	Asystent lub asystentka muszą umieć parzyć kawę.	
5.	Asystenci w dużych korporacjach zarabiają nawet 20 tysięcy euro brutto.	
6.	W małych firmach asystenci mogą liczyć na około 1 500 złotych brutto.	
7.	Tylko Ci, którzy mają 30 lat lub 35 lat mogą zostać asystentami.	
8.	Obecnie asystentem mogą być również osoby studiujące.	
9.	Asystentem może być zarówno kobieta jak i mężczyzna. Płeć nie ma znaczenia.	
10.	Asystenci na jednym miejscu pracują od miesiąca do trzech lat.	

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	max.	elért
										10	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Zadanie drugie:

Posłuchaj tekstu. W tekście podanym poniżej uzupełnij brakujące wyrazy.
Przykład oznaczony jest symbolem „0”.

Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

Julian Tuwim**Lokomotywa**Stoi na stacji **lokomotywa(0)**,

Ciężka, ogromna i pot z niej splywa

Tłusta _____ **(11)**.

Stoi i sapie, dyszy i dmucha,

Żar z rozgrzanego jej brzucha bucha:

Buch - jak gorąco!

Uch - jak gorąco!

Puff - jak gorąco!

Uch - jak gorąco!

Już ledwo sapie, już ledwo zipie,

A palacz _____ **(12)** w nią jeszcze sypie,

Wagony do niej podoczepiali

Wielkie i ciężkie, z żelaza, stali,

I pełno ludzi w każdym wagonie,

A w jednym _____ **(13)**, a w drugim konie,

A w trzecim siedzą same grubasy,

Siedzą i jedzą tłuste kielbasy,

A czwarty wagon pełen bananów,

A w piątym stoi sześć fortepianów,

W szóstym _____ **(14)** — o! jaka wielka!

Pod każdym kołem żelazna belka!

W siódmym dębowe stoły i szafy,

W ósmym słoń, niedźwiedź i dwie żyrafy,

W dziewiątym — same tuczone śwynie,

W dziesiątym — kufry, paki i skrzynie,

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A tych wagonów jest ze _____ **(15)**,

Sam nie wiem, co się w nich jeszcze mieści.

Lecz choćby przyszło tysiąc atletów,

I każdy zjadłby tysiąc kotletów,

I każdy nie wiem jak się natęzał,

To nie udźwigną, taki to ciężar.

Nagle — gwizd!

Nagle — świst!

Para — buch!

Koła — w ruch!

Najpierw — powoli — jak żółw — ociężale,

_____ **(16)** — maszyna — po szynach — ospale,

Szarpnęła wagony i ciągnie z mozołem,

I kręci się, kręci się koło za kołem,

I biegu przyspiesza, i gna coraz prędzej,

I dudni, i stuka, łomoce i pędzi,

A dokąd? A dokąd? A dokąd? Na wprost!

Po torze, po torze, po torze, przez most,

Przez góry, przez tunel, przez pola, przez las,

I spieszy się, spieszy, by _____ **(17)** na czas,

Do taktu turkoce i puka, i stuka to:

Tak to to, tak to to, tak to to, tak to to.

Gładko tak, lekko tak toczy się w dal,

Jak by to była piłeczka, nie stal,

Nie ciężka maszyna zziąjana, zdyszana,

Lecz fraszka, igraszka, _____ **(18)** blaszana.

A skądże to, jakże, czemu tak gna?

A co to to, co to to, a co to tak pcha,

Że pędzi, że wali, że bucha buch — buch?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. Zadanie trzecie:

Posłuchaj tekstu. W poniżej przedstawionych zdaniach wybierz prawidłową odpowiedź i wpisz ją do tabeli. Przykład znajduje się w punkcie oznaczonym „0”.

Nie wolno nic wpisywać w szare pola.

0. W Polsce jest około:

- A) 7 tysięcy psów
- B) 7 milionów psów

21. W wielu domach pies spędza smutne, przywiązane do budy życie i pełni rolę:

- A) ekskluzywnej maskotki
- B) najtańszego systemu alarmowego

22. Powszechnie wiadomo, że pies jest najlepszym przyjacielem

- A) kota i człowieka
- B) człowieka

23. Psy są coraz powszechniej wykorzystywane:

- A) w rehabilitacji osób niepełnosprawnych
- B) w nauce języka obcego

24. Pies na przestrzeni wieków:

- A) stał się stworzeniem zależnym od człowieka
- B) uniezależnił się i nauczył się czytać

25. Psy potrafią:

- A) prowadzić samochody
- B) ratować ludzi: szukać ich w lawinach, zawałonych czy płonących domach

26. Psiarz to:

- A) osoba szyjąca futra i kozuchy
- B) człowiek kochający i rozumiejący psy, najczęściej ich posiadacz

27. Nabycie psa jest głupotą:

- A) jeśli podyktowane jest ono modą czy zachciankami dzieci
- B) jeśli kochamy psy i potrafimy się nimi opiekować

28. Badania wykazują, że:

- A) co ósmy przedszkolak ogląda telewizję po godzinie 20.00
- B) posiadacze psów żyją zdrowiej, dłużej i szczęśliwiej niż ci, którzy ich nie mają

0.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.
B								

21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	max.	elért
								8	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

---

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	maximális feladatpont	elért pontszám
III. Hallott szöveg értése	I. feladat	10
	II. feladat	10
	III. feladat	8
FELADATPONT ÖSSZESEN		28
VIZSGAPONT ÖSSZESEN		30

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értése		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értése		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a IV. írásbeli vizsgarész megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga a III. vizsgarész teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a IV. vizsgarésszel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 31.

LENGYEL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2008. október 31. 8:00

IV. Íráskészség

Időtartam: 90 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben nyomtatott szótár használható!

Mielőtt a feladatokat megoldaná, figyelmesen olvassa el az utasításokat!

Jó munkát!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I.   Zadanie pierwsze, musisz zrobić koniecznie.

Wkrótce stajesz się studentem. Czekasz na to z niecierpliwością od wielu miesięcy. Wiesz, że wraz ze wstąpieniem na uniwersytet rozpoczniesz kolejny etap życia. Będziesz już sam o sobie decydował, będziesz podejmował decyzje, ale też będziesz ponosił konsekwencje tego co zrobisz, powiesz czy napiszesz. Sam będziesz musiał się troszczyć o siebie i dbać o swoje sprawy; dlatego też coraz częściej będziesz zmuszony pisać listy urzędowe, prośby, podania czy petycje. Pierwszą instytucją, która tego od Ciebie zażąda, będzie właśnie uniwersytet! Upředź czas i już dziś napisz pismo do Dziekana lub Działu Spraw Studenckich.

Możesz poprosić na przykład o: (wybierz tylko jedno!)

- przyznanie Ci miejsca w akademiku;
- stypendium socjalne;
- wyjazd na stypendium do innego kraju;
- zgodę na bezpłatną naukę dodatkowego języka obcego;
- zgodę na indywidualny tok studiów;
- zgodę na zmianę kierunku studiów.

Weź pod uwagę fakt, że piśmie urzędowym muszą się znaleźć następujące elementy:

- miejsce,
- data,
- nagłówek,
- adresat,
- grzecznościowy zwrot rozpoczynający list,
- treść listu (tylko jeden temat):
  1. prośba, żądanie z którą zwracasz się do adresata
  2. umotywowanie swojej prośby czy żądania
  3. wyrażenie nadziei, że sprawa zostanie rozpatrzona pozytywnie dla Ciebie
- grzecznościowy zwrot kończący list,
- podpis,
- specjalne adnotacje: informacje o kopiach, załącznikach itd.

Pamiętaj!

Twoje pismo urzędowe musi zawierać 120-150 słów i mieć odpowiednią formę graficzną.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II.   Zadanie drugie.

UWAGA! Wybierz i napisz tylko jedno zadanie, A lub B i zrób je obowiązkowo.

Wygrałeś (wygrałaś) wakacyjne praktyki w najbardziej prestiżowym i wysokonakładowym tygodniku. Od dziś jesteś pracownikiem wielkiej międzynarodowej korporacji prasowej. Wiesz, że takie wyróżnienie zobowiązuje i od razu ostro zabierasz się do pracy. Redaktor naczelny powierzył Ci już pierwsze zadanie: masz napisać **felieton** lub **reportaż** na dowolny temat.

- A)** Jeśli zdecydujesz się na napisanie **felietonu** pamiętaj, że Twój tekst musi:
- dotyczyć aktualnych wydarzeń i problemów;
  - charakteryzować się swobodą kompozycji;
  - barwnym i ekspresywnym językiem, wykorzystującym zarówno elementy potoczne jak i literackie;
  - nutą satyryzmu.
- B)** Jeśli czujesz, że **reportaż** jako gatunek publicystyczno-literacki jest Ci bliższy, to pisząc go weź pod uwagę, że musi on mieć:
- charakter sprawozdania z wydarzeń, których byłeś uczestnikiem, świadkiem lub obserwatorem;
  - dość szczegółowe opisy zdarzenia;
  - rozbudowany portret psychologiczny głównego bohatera;
  - elementy odautorskiego komentarza, interpretacji, oceny.

Twój **felieton** lub **reportaż** musi zawierać 200-250 wyrazów.

Tekst rozpocznij pisać na nowej stronie!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Feladat	Értékelési szempont	elérhető pont	elért pont
I.	A feladat teljesítése és a szöveg hosszúsága	4	
	Érthetőség, nyelvi megformálás	5	
	Íráskép	1	
	Összesen	10	
II.	A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	5	
	Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2	
	Szövegalkotás	4	
	Szókincs, kifejezésmód	4	
	Nyelvhelyesség, helyesírás	4	
	Íráskép	1	
	Összesen	20	
IV. Íráskészség pontszáma		30	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma	programba beírt pontszám
I. Olvasott szöveg értéke		
II. Nyelvhelyesség		
III. Hallott szöveg értéke		
IV. Íráskészség		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....